

τὰ λόγια λέει : «our past becomes the mightiest teacher to our future; looking »boek over the tombo of our departed errors, we behold by the side of caeh the »face of a warning Angel». Τὰ περασμένα μας είναι ὁ καλλίτερος δάσκαλος γιὰ τὸ μέλλο. Βλέποντας πίσω στοὺς τάφους τῶν περασμένων μας σφαλμάτων, παρατηροῦμε δίπλα ἀπὸ καθένα τὴ μορφή ἐνὸς προστατευτῆ ἀγγέλου.

Γιατί νὰ δώσουμε τέλος σὲ μιὰ ζωὴ ποὺ δὲ μᾶς ἀνήκει ; σὲ μιὰ ζωὴ ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς πάνω σ' ὅλη τὴν καλοσύνη του, σ' ὅλη τὴν ἐπιεικίᾳ του ; Ποὺ μᾶς τὴ στόλισε μὲ τόσα στολίδια, μὲ τόσα συναίσθηματα, μὲ τὴν πίστη στὴ γλυκειὰ μας πατρίδα, μὲ τὴ λαχτῆρα τῆς μάνας, μὲ τὴν παρηγοριὰ τῆς ἀδερφῆς, μὲ τὴν ἀφοσίωση τῆς γυναίκας μας μὲ τὴν ἀγάπη ἐνὸς ἀδελφοῦ φίλου, μὲ τὸ φίλτρο στὸ παιδί μας, μὲ τὴ λατρεία γιὰ ὅλον τὸν κόσμον ; Γιατί νὰ ζητήσουμε τὸ θάνατον ὅταν ἡμῶρα τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς δοκιμασίας μᾶς τσαλαπατήσῃ ; Δὲν εἶναι πιὸ λογικὸ, πιὸ ἱερὸ νὰ ζητήσουμε κάπου ἕνα λιμάνι, νὰ καταλαφάσουμε τὸ κράβι μας, νὰ ξεναράσουμε τὰ πανιά μας, νὰ διορθώσουμε τὸ τιμόνι μας καὶ νὰ ταξιδεύσουμε ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ πεποίθηση, μὲ θάρρος στὸ πέλαγος τῆς ζωῆς ;

Ἐνα πρᾶμα χρειάζεται μόνον τὸ Καθῆκον.

Καὶ μιὰ προσπάθεια, πὼς μιὰ μέρα νὰ γεννώμαστε ἀνεξάρτητοι. Στὸ Δάντη, μιὰ ψυχὴ στὸν Ἄδην, προλέγοντάς του τὴ συμφορὰ καὶ τὴ πίκρα ποὺ θὰ δοκιμασθῆ ἐξόριστος μιὰ μέρα στὰ ξένα, τοῦπε : «Τότες θὰ δῆς πόσο πικρὸ εἶναι τὸ ξένο ψωμί, καὶ πόσο σκληρὸ νὰ ἀνεβοκαταβαίνει κανεὶς τῆς ξένες σκάλες».

Ναί ! πολὺ πικρὸ τὸ ξένο ψωμί, καὶ σκληρὸ τὸ ἀνεβοκαταβάσασμα τῆς ξένης σκάλας. Καὶ πρέπει λοιπὸν νὰ προσπαθοῦμε μὲ θάρρος καὶ μὲ τιμὴ νὰ κάνουμε δικὸ μας ψωμί καὶ νὰ χτίσουμε δικίς μας σκάλες.

Μὴ θαρρεῖτε πὼς εἴμαστε τίποτα. Μερμίγνια, μικρόβια εἴμαστε, σχετικὰ μὲ ὅλο τὸ Σύμπαντα. Ὁ Βολταῖρος σ' ἕνα βιβλίον του ὁ «Μικρομέγας» λέει πὼς μιὰ φορὰ ἕνας κάτοικος τοῦ Σειρίου καὶ ἕνας ἄλλος τοῦ Κρόνου ἔκαναν ἐπίσκεψιν στὴ Γῆ μας. Τὴ βρῆκανε μικρὴ καὶ τιποτένια. Τοὺς παριστάνει ἀνθρώπους τόσο μεγάλους, ποὺ ἕνας ἄνθρωπος σὰν καὶ μᾶς, λέει, μπορεῖ νὰ κἀνὴν περίπατον πάνω στὸ μικρὸ τους νῆξι· ὁ Μικρομέγας εἶναι μιὰ σάτυρα, μὰ γιὰ ὅσα λέει γιὰ τὸν κόσμον ἔχουνε ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια. Καὶ ποιοὺς ἀπὸ σᾶς δὲν ξέρει πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ σώματα ποὺ βλέπουμε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μας, στὸν οὐρανὸ, εἶναι κόσμοι, ἑκατομῦρια κόσμοι, πιὸ μεγάλοι ἀπὸ τὸ δικὸν μας, πιὸ προδεμένοι ἴσως, πιὸ φωτεινοί. Καὶ ὁ δικὸς μας εἶναι ὅπως ἕνας μικρὸς κόκκος τῆς ἄμμος μπροστὰ τους, μὰ σᾶς εἶπα, μᾶς τὸν χάρισε ὁ Θεὸς καὶ πρέπει νὰ ζήσουμε γιὰ νὰ τὸν χαροῦμε. Ὅσο μικροὶ καὶ ἂν εἴμαστε πρέπει νὰ βλογαῖμε τὸ ὄνομά του, καὶ κάνουμε τὰ θελήματά του, καὶ πρέπει νὰ κάνουμε ἀκόμα πιὸ σπουδαιότερο γιὰ νὰ μᾶς δίνη τὴν εὐλογία του νὰ ἀγαπιούμαστε ὅλοι ἐνωμένοι (Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐνωσις μὴ δὲν εἶναι χάρισμα του), νὰ ἀντικρούσουμε τὴ ζωὴ καὶ νὰ ζητοῦμε νὰ τὴ νικήσουμε καὶ νὰ τὴν ἀπολάβουμε, καὶ νὰ κάνουμε ἕνα μεγάλο ὄνομα Ἑλληνικὸ ἄλλη μιὰ φορὰ.

Κουράγιο λοιπὸν. Ἄν ἡ ἀμαρτία μᾶς ἔρθει νὰ τῆνε διώξουμε καὶ νὰ ποῦμε σὰν τὸν προφητάνκτα (γιατί καὶ αὐτὸς καθὼς ξέρετε δὲν ἐζήσε ἀνκάρτητος) «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου

καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου ἐξάλειψόν τὸ ἀνόμημά μου». Καὶ ἂν ἡ δυστυχία μᾶς ἔρθῃ νὰ τὴ δεχτοῦμε μὲ βλα τῆς τὰ χτυπήματα, καὶ νὰ παλαίψουμε φοβερὴ πάλη γιὰ νὰ τὴν πεθάνουμε, καὶ νὰ χύσουμε τὴν ἐλπίδα πὼς αὔριο θάνα: καλλίτερα. «Τάχ' αὔριον ἔσσε' ἄμεινον». Ποτέ ὁμως ἰδέα θανάτου.

Ἀλεξάνδρεια.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΚΟΓΑΙΔΗΣ

ἜΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΗΣ ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΗ

Ἐνας ἄγνωστος στοὺς κύκλους τῶ δημοτικιστῶν, ὁ κτηνίατρος κ. Κωσταντινίδης, ἔβγαλε δὴ καὶ λίγον καιρὸ, τὸν «Ἀγελαδάρη», βιβλίον χρήσιμον γιὰ τοὺς κτηνοτρόφους, γραμμένο πέρα πέρα στὴ δημοτικῇ.

Αὐτὸ κάπως μᾶς ξάφηνισε, καὶ ἡ περιέργεια μᾶς παρακίνησε νὰ πᾶμε ν' ἀνταμώσουμε τὸν κ. Κωσταντινίδην, στὴν «Κτηνιατρικὴ κλινικὴ του» ποὺ βρίσκεται σιμὰ στὴν Ὀμόνοια, καὶ νὰ τονὲ ρωτήσουμε γιὰ τὸ Ζήτημα.

Βρῆκαμε τὸ συγγραφέα τοῦ «Ἀγελαδάρη», ἕνα μεσόκοπο κύριον μὲ στρατιωτικὸ μουσι, καὶ μ' ἐπιβλητικὸ παρουσιαστικὸ, ποὺ διάβαζε φημερίδα.

— Εἶστε δημοτικιστῆς ; τονὲ ρωτᾶμε.

— Ἀπλάδι τί θὰ πῆ δημοτικιστῆς, μᾶς ἀπάντησε, εἶμαι Ρωμιός. Γιατί μὲ ρωτᾶτε ;

— Ἦρθαμε, τοῦ λέμε, νὰ σᾶς συχαροῦμε γιὰ τὸ καινούριον βιβλίον ποὺ βγάλατε στὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

— Ἄ ! ναί, τὸν «Ἀγελαδάρη». Μὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Ἐβγάλα πέρου καὶ τὸν «Ἀλογογατρό», πρόπερσιν τὴ «Θεραπευτικὴ τῶ σκυλλίων», θὰ βγάλω δὲ λίγον τὸν «Τσομπάνο», τὰ «Πουλερικά μας» τὴ «Γάτα», κ' ἔχει ὁ Θεός.

— Γιατί τὰ γράφετε στὴ δημοτικῇ ;

— Ἀπὸ ἀνάγκη, φίλε μου. Ὁ κόσμος αὐτὴ τὴ γλῶσσα καταλαβαίνει, κ' ἐγὼ ποὺ θέλω νὰ μιλήσω στὸν κόσμον, ποιά ἄλλη γλῶσσα μποροῦσα νὰ μεταχειριστῶ παρὰ τὴ δική του. Ἄν εἶμουνα Ἄγγλος, Γάλλος, Γερμανός, θὰ ἔγραφα Ἀγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά. Εἶμαι Ρωμιός καὶ γράφω Ρωμαϊκά.

— Καὶ διαβάζονται τὰ βιβλία σας ;

— Ἄ διαβάζονται λέει ; Ἐρχονται διάφοροι ἀθρώποι τοῦ λαοῦ καὶ δὲν ξέρουνε πὼς νὰ μὲ φκαριστήσουνε. «Θεὸς σχωρέσ' τὸν πατέρα καὶ τὴ μάνα σου, μὸς λένε, ποὺ μᾶς ἔκαμε μιὰ φορὰ καὶ νοιώσαμε τί θέλει νὰ πῆ μιὰ φυλλάδα. Καταλαβαίνουμε τὴς συμβουλές σου, τὴς ἀκολουθοῦμε, καὶ δώσαμε τὰ ζωντανά μας». Καὶ ξέρετε, κάτι φίλοι μου καλαμαράδες μὲ μαλλώσανε γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμα. Μὲ εἶπανε μαλλιάρῳ, καὶ δὲν ξέρω γὼ τί ἄλλο. Μὰ ἐγὼ, τί νὰ σοῦ πῶ, κάλλια ἔχω νὰ μὲ ποῦνε δέκα δασκάλοι μαλλιάρῳ, καὶ ἕνας χωριάτης νὰ μὸς πῆ πὼς τοῦ ἔδωσα τὰ ζωντανά του μὲ τὰ βιβλία μου. Γιατί ὁ χωριάτης μὲ τὸ λόγο του αὐτόνε μὸς δείχνει πὼς ὁ σκοπὸς μου πετυχαίνει.

— Διαβάζετε τὸ «Νουμᾶ» ;

— Ὅχι, καὶ λυπᾶμε γι' αὐτό. Ἐχω τόσες δουλιές... Μὰ δὲ γνωρίζω κανένα ἀπ' αὐτούς, τοὺς μαλλιάρους, τοὺς δημοτικιστᾶδες, ὅπως τοὺς λένε.

— Δὲ νομίζετε πὼς ὅλοι μας, πρέπει νὰ γίνουμε δημοτικιστᾶδες ;

— Βέβαια. Ἄφοῦ τέτοια εἶναι ἡ γλῶσσα μας. Θέλει καὶ ρώτημα ;

— Λέτε ὁ λαὸς πὼς νοιώθει τὰ βιβλία σας γραμμένα στὴ ζωντανὴ γλῶσσα μας. Μὰ μερικὸι μᾶς φέρνουνε γιὰ παράδειγμα τὴς φημερίδες, καὶ λένε πὼς αὐτὴ τὴ γλῶσσα νοιώθει ὁ λαός.

— Ψέματα. Ὁ λαὸς νοιώθει τὰ μισὰ ἀπ' τὴς φημερίδες, καὶ τ' ἄλλα μισὰ ποὺ δὲ νοιώθει τὰ παίρνει γιὰ σοφίες. Ἐγὼ ξέρω, τί σοῦ λέω. Ὅλη μέρα τὸ λαὸ συναναστρέφουμαι.

Τονὲ χαιρετήσαμε κ' ετοίμασθήκαμε νὰ φύγουμε.

— Θὰ γράψετε πουθενά ; μᾶς ρωτᾶει.

— Ναί, κάτι θὰ γράψουμε στὸ «Νουμᾶ».

— Σᾶς παρακαλῶ, μᾶς λέει, νὰ τονίσετε πὼς ἐγὼ δὲν εἶνα δημοτικιστῆς ἀπὸ φυλλάδες, εἶνα ἀπὸ ἀνάγκη.

Ἡ τελευταία αὐτὴ φράση τοῦ κ. Κωσταντινίδην, ἴσως νὰ εἶναι τὸ μεγαλύτερον ἐπιχείρημα γιὰ τὴ δημοτικῇ μας.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡΗΣ

ΒΓΗΚΑΝΕ :

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ

ΤΟΜΟΣ Δ'

Καὶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας
καὶ στὸ Βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἐστίας.

6 Δραχμῆς.

Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ κριτικὸν ἄρθρον τοῦ Πέτρου Βασιλικῆ γιὰ τὸν «Ἀρχιτέχονα Μάρθα» θὰ δημοσιευτῆ στὸ φύλλον τῆς ἄλλης Κερικῆς. Εἶναι ἔτοιμον, μὰ ἔμεινε ὕψω γιὰτὶ δὲ χωροῦσε σὲ τοῦτο τὸ φύλλον.

— Μᾶς σταλθήκανε ἀκόμα, καὶ θὰ δημοσιευτοῦνε σὲ κατοπινὰ φύλλα, ἄρθρον τοῦ Γ. Σκληροῦ «Διαλεκτικὸς ὕλισμός» καὶ ἀπάντησις τοῦ Πέτρου Βασιλικῆ «Στοὺς σοσιαλιστογράφους».

— Ὁ κ. Ο. Ρουσόπουλος τῆς «Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας» τύπως τὸ 2 καὶ 3 μέρος τῆς χρησιμώτατης «Χημίας τοῦ λαοῦ». Μὲ ὅση χαρὰ εἶδαμε τὸ μισὸ βιβλίον του γραμμένον σὲ ὁμορφὴ ζωντανὴ γλῶσσα, μὲ ἄλλη τόση λύπη εἶδαμε τὸ ἄλλο μισὸ γραμμένον στὴν καθαρεύουσα. Ἐλπίζουμε καὶ τὸ εὐκόμαστε τὸ τέταρτον μέρος, ποὺ θὰ βγεῖ κατόπι, νᾶναι γραμμένον ὅλο πέρα πέρα στὴ δημοτικῇ, γιὰ νὰ δικαιολογητῆ ἔτσι καὶ ὁ τίτλος «Χημία τοῦ ΛΑΟΥ».

— Ὁ φίλος Βαρλέντης, ἔβγαλε πάλι καινούριον τόμον δηγγήματ' μὲ τὸν τίτλον «Ἄητοι καὶ Λελέκια». Γιὰ τὰ καινούρια δηγγήματα τοῦ Βαρλέντη γράφουμε λόγια καλὰ ὄλες οἱ φημερίδες μας.

— Ὁ μακαρίτης Κ. Ζησιοῦ (μακαρίτης, γιὰτὶ ὅλο μὲ τοὺς πεθαμένους βρίσκεται καὶ γλυκοκουβεντιάζει) κολώνωντας, ἀλὰ μονόκλ, ἕνα πατριωτικὸν δάκρυ στὸ μάτι του, βγαίνει στὴν «Ἐθνικὴ Ψυχὴ (;;;)» καὶ βρίζει ἡμιμαθῆ τὸν Ψυχάρη, ἀμαθῆ τὸν Πάλλη καὶ πρρροδοτῆς ὅλους τοὺς δημοτικιστᾶδες. Ὁ Θεὸς νὰ συχωρήσει καὶ αὐτόνε τὸ μακαρίτη γιὰ τὴς ἀνοησίες του.

— Εἶδαμε μὲ χαρὰ μᾶς τὰ τελευταία «Παναθήνια» γραμμένα ὅλα πέρα πέρα (ἔξω ἀπὸ τὴν κριτικὴν τοῦ φίλου Νίκου Βέη κ' ἕνα δυὸ ἄλλα ἀκόμα ἄρθρα) γραμμένα στὴ δημοτικῇ. Νὰ λοιπὸν ποὺ σιγὰ σιγὰ καὶ τὰ «Παναθήνια» «προσεχώρησαν» στὸ κόμμα ποὺ ὁ φίλος μας καὶ συνεργάτης του Ξενόπουλος ἔξακολουθεῖ νὰν τὸ βρίζει στὴς φημερίδες «μαλλιάρῳ».

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

εἶναι ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ γιὰ τὸ λαὸ καὶ δέχεται καταθέσεις ἀπὸ μιὰ δραχμῇ καὶ ἄπάνω.

Σοῦ πλερώνει τόκο 4 1/2 % καὶ σοῦ δίνει πίσω τὰ χρήματά σου ὅποτε θελήσεις εἶτε ὅλα εἶτε μέρος ἀπ' αὐτά.